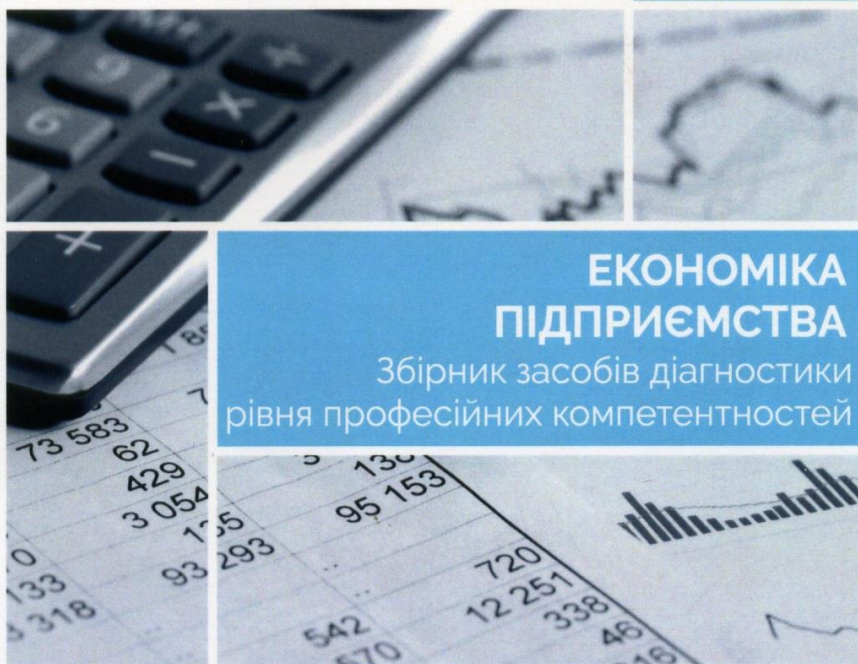

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Збірник засобів діагностики
рівня професійних компетентностей

Навчально-практичний посібник

УДК 658(075.034)

E40

Авторський колектив: канд. екон. наук, професор М. В. Афанасьєв – вступ, розділ 1; канд. екон. наук, доцент І. Я. Іпполітова – розділ 3; канд. екон. наук, доцент Н. В. Лепетюха – розділ 4; канд. екон. наук, доцент Г. О. Селєзньова – розділ 2; д-р екон. наук, доцент І. А. Фесенко – розділ 1.

Рецензенти: заступник директора Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д-р екон. наук, професор Ю. Б. Іванов; директор ДП "Державний інститут по проектуванню підприємств коксохімічної промисловості" (ДП "ДІПРОКОКС"), канд. екон. наук В. І. Рудика.

Рекомендовано до видання рішенням ученої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Протокол № 4 від 29.11.2018 р.

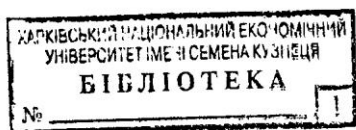
Економіка підприємства: збірник засобів діагностики рівня професійних компетентностей : навчально-практичний посібник / М. В. Афанасьєв, І. Я. Іпполітова, Н. В. Лепетюха та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 334 с.

ISBN 978-966-676-753-3

Викладено практичні й тестові завдання для діагностики знань та вмінь, якими має володіти випускник закладу вищої освіти за спеціальністю "Економіка", освітньо-професійною програмою "Економіка підприємства". Наведено завдання та задачі; описано методичні рекомендації щодо їхнього виконання та відповіді.

Рекомендовано студентам, які вивчають економіку підприємства, а також викладачам економіки, менеджменту, бізнесу, особливо в аспекті підвищення практичної підготовки.

УДК 658(075.034)

784558

© Афанасьєв М. В., Іпполітова І. Я., Лепетюха Н. В. та ін., 2019

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2019

ISBN 978-966-676-753-3

Зміст

Вступ.....	7
Розділ 1. Економіка підприємства.....	9
Питання для підготовки	9
Методичні рекомендації до виконання практичних завдань.....	13
Завдання 1.1. Визначення зростання продуктивності праці....	13
Завдання 1.2. Визначення потреби в робітниках	14
Завдання 1.3. Факторний аналіз обсягу товарної продукції за рахунок зміни продуктивності праці робітників та їхньої чисельності (інтенсивних та екстенсивних факторів)	15
Завдання 1.4. Визначення тарифного заробітку робітників.....	18
Завдання 1.5. Факторний аналіз обсягу виготовленої продукції за рахунок зміни фондівіддачі та середньорічної вартості основних засобів (інтенсивних та екстенсивних факторів).....	19
Завдання 1.6. Визначення річної норми амортизації.....	20
Завдання 1.7. Визначення абсолютного та відносного вивільнення оборотних засобів підприємства.....	21
Завдання 1.8. Визначення потреби у виробничих засобах	23
Завдання 1.9. Визначення нормативів оборотних засобів підприємства	25
Завдання 1.10. Визначення впливу змін витрат на собівартість продукції	26
Завдання 1.11. Визначення показників прибутку та рентабельності на підприємстві	29
Завдання 1.12. Визначення суми податкових платежів підприємства	31
Завдання 1.13. Визначення втрат доходів підприємства від браку	33
Завдання для самостійного вирішення.....	34
Тестові завдання.....	51
Розділ 2. Планування і контроль на підприємстві.....	86
Питання для підготовки	86
Методичні рекомендації до виконання практичних завдань.....	90
Завдання 2.1. Планування реалізованої продукції	90
Завдання 2.2. Розрахунок товарної продукції підприємства ...	91

Завдання 2.3. Планування валової продукції.....	93
Завдання 2.4. Розрахунок незавершеного виробництва у вартісному вираженні	94
Завдання 2.5. Планування потреби в матеріалах.....	96
Завдання 2.6. Метод "ABC-аналіз".....	98
Завдання 2.7. Оптимальний розмір партії	100
Завдання 2.8. Політика закупівель.....	101
Завдання 2.9. Використання виробничої потужності	103
Завдання 2.10. Фонд оплати праці.....	105
Завдання 2.11. Розрахунок собівартості реалізованої продукції	107
Завдання 2.12. Планування виробничої собівартості продукції	108
Завдання 2.13. Операційний та маржинальний прибуток	111
Завдання 2.14. Формування Звіту про фінансові результати.....	113
Завдання для самостійного вирішення.....	115
Тестові завдання.....	134
Розділ 3. Проектний аналіз.....	163
Питання для підготовки	163
Методичні рекомендації до виконання практичних завдань.....	165
Завдання 3.1. Вибір найбільш ефективного інвестиційного проекту за кількісними показниками ефективності	165
Завдання 3.2. Розрахунок ціни на продукцію проекту	167
Завдання 3.3. Розрахунок внутрішньої норми дохідності проекту	168
Завдання 3.4. Проведення аналізу динамічності проекту	170
Завдання 3.5. Визначення ставки інвестування, за якою проект стає нерентабельним.....	173
Завдання 3.6. Проведення операційного аналізу інвестиційного проекту	175
Завдання 3.7. Визначення дисконтної ставки за допомогою моделі WACC	179
Завдання 3.8. Розрахунок модифікованої внутрішньої норми прибутковості (MIRR).....	180
Завдання 3.9. Врахування впливу інфляції на відсоткову ставку	181

Завдання 3.10. Визначення майбутньої вартості грошей за простою ставкою відсотків	184
Завдання 3.11. Розрахунок майбутньої вартості грошей на різних інтервалах нарахування	184
Завдання 3.12. Знаходження періоду нарахування відсотків за простою відсотковою ставкою	185
Завдання 3.13. Визначення простої ставки відсотка	186
Завдання 3.14. Розрахунок теперішньої вартості грошей за умови точного нарахування відсотків за простою відсотковою ставкою.....	187
Завдання 3.15. Визначення майбутньої вартості грошей за умови нарахування складних відсотків та наявності інтервалів нарахування	187
Завдання 3.16. Визначення теперішньої вартості грошей за умови нарахування складних відсотків	189
Завдання 3.17. Визначення ставки складного відсотка за різних умов інвестування	190
Завдання 3.18. Знаходження майбутньої вартості ануїтету	191
Завдання 3.19. Знаходження суми щорічних платежів підприємства за майбутньою вартістю ануїтету	192
Завдання 3.20. Розрахунок поточної вартості ануїтету	193
Завдання 3.21. Знаходження суми щорічних платежів підприємства за теперішньою вартістю ануїтету	194
Завдання 3.22. Аналіз чутливості проекту.....	194
Завдання 3.23. Розрахунок бюджетної ефективності проекту	199
Завдання для самостійного вирішення.....	201
Тестові завдання.....	215
Розділ 4. Економіка і організація інноваційної діяльності.....	245
Питання для підготовки	245
Методичні рекомендації до виконання практичних завдань.....	247
Завдання 4.1. Визначення умовно-річної економії від впровадження нової технології виробництва	247
Завдання 4.2. Визначення річного економічного ефекту покращеної моделі.....	248
Завдання 4.3. Визначення вартості ноу-хау	249

Завдання 4.4. Визначення вартості прав на використання торговельної марки.....	250
Завдання 4.5. Визначення доцільності використання простої ліцензії.....	251
Завдання 4.6. Обґрунтування доцільності використання ліцензії.....	252
Завдання 4.7. Визначення раціонального варіанта модернізації виробу.....	253
Завдання 4.8. Визначення оптимальної стратегії інноваційного розвитку підприємства за критерієм Ходжа – Лемана.....	254
Завдання 4.9. Визначення економічного ефекту від використання нового агрегату.....	256
Завдання 4.10. Обґрунтування доцільності запровадження нової технології.....	258
Завдання 4.11. Оцінювання ефективності інноваційного проекту.....	259
Завдання 4.12. Оцінювання ризику інноваційного проекту....	261
Завдання 4.13. Оцінювання рівня процесних інновацій із застосуванням методів експертних оцінок.....	263
Завдання 4.14. Рейтингове оцінювання інноваційної активності регіонів України.....	269
Завдання для самостійного вирішення.....	272
Тестові завдання.....	285
Відповіді до практичних та тестових завдань.....	312
Рекомендована література.....	331